

DON BOSCO/NU

HART VOOR JONGEREN

ZOMER
EDITIE

JONGEREN OVER
VRIJHEIDSBEPERKING

APPLAUS VOOR
DE HELDEN
BIJ DON BOSCO

PRESENTIE IN
CORONATIJD

'Don Bosco NU' is het driemaandelijks contactblad van de salesianen van Don Bosco in Nederland. Het heeft tot doel een breed publiek te informeren over activiteiten die geïnspireerd zijn door Don Bosco. De congregatie van de salesianen wijdt zich in navolging van de stichter, de Italiaanse priester Don Bosco, aan jeugd- en jongerenzorg. Een abonnement kun je **gratis** aanvragen. Oplage: 4.000.

DIRECTEUR
Wilfried Wambeke sdb

REDACTIE
Wim Flapper sdb
(hoofdredacteur)
Koos Meijerink (eindredacteur)
Kristol Zeeman
Simon Nongrum sdb

CONTACT REDACTIE
Graafseweg 533,
6603 CB – Wijchen
e-mail: flapper.w@donbosco.nl

CONCEPT & ONTWERP
Heldergroen,
www.heldergroen.nl

ABONNEMENT
Gratis aan te vragen bij:
Don Bosco,
Wiekslag 2c,
3871 AS Hoevelaken,
tel: 033 844 75 05
e-mail: info@donbosco.nl
www.donbosco.nl

FOTO'S
Rama Temmink (coverfoto)
Gerard Schoorl
Koos Meijerink
Rama Temmink
Herman Lieberom
Kevin van der Stap
Mario Hoogerheijde

ISSN
0167-3203

TNT POST PERIODIEKEN
REGISTRATIENUMMER
36552

Copyright, © 2020
DON BOSCO/NU

DON BOSCO/NU

NABIJHEID, SOLIDARITEIT EN VERBONDENHEID

De coronacrisis heeft onze wereld flink door elkaar geschud. Er zijn de voorbije weken al veel vragen gesteld over onze manier van leven. Ik wil er graag enkele gedachten bij verwoorden.

Het valt me op hoe creatief de mens kan zijn als hij plots verplicht wordt een reeks beperkende maatregelen te respecteren. Enerzijds voelen we ons kwetsbaar en bang, maar het houdt ons anderzijds niet tegen vindingrijk om te gaan met de nieuwe omstandigheden. Mensen herontdekken talenten die door de dagelijkse sleur ondergesneeuwd raakten. In het gemis ervaren we hoe sterk we met elkaar verbonden zijn en elkaar niet kunnen missen. We staan stil bij wat ons verbindt met onze dierbaren. We ontdekken nieuwe communicatiekanalen om elkaar niet los te laten.

De zorg voor elkaar mag weer uitdrukkelijk genoemd worden. Je hoeft je plots niet meer te schamen als je woorden als nabijheid en solidariteit en verbondenheid luider laat klinken dan de harde economische begrippen van nut en rendement en concurrentie. De bewondering voor mensen in de zorg die er alles aan doen om mensenlevens te redden is groot, evenals de dankbaarheid voor wie er toe bijdraagt dat we ondanks alle beperkingen toch voorzien blijven van het levensnoodzakelijke.

Vraag is natuurlijk of we straks, als het ergste voorbij is, weer in de oude vertrouwde patronen zullen vervallen. Dat zou bijzonder frustrerend zijn voor mensen die zich door de situatie van de voorbije maanden gerealiseerd hebben wat er in het leven echt toe doet. Het zou jammer zijn als we uiteindelijk niets geleerd hebben uit deze ingrijpende crisis.

Eigenlijk ben ik er gerust in dat we wel degelijk andere accenten zullen gaan leggen. Het ligt voor de hand dat alle positieve dingen die in deze crisistijd ontwikkeld worden in onze huizen en werken om kinderen en jonge mensen zo goed mogelijk op te vangen en te begeleiden, een weerklank zullen krijgen in de wijze waarop we het project van Don Bosco verder ontwikkelen in de toekomst. Er gaat een enorme energie uit van de aanpak die in al onze werken ontwikkeld wordt.

Wat Don Bosco ons geleerd heeft over assistentie, preventie, afstand en nabijheid, hartelijkheid en redelijkheid, zingeving en geloof in de roeping van iedere jonge mens, familieklimate ... krijgt in de gegeven omstandigheden vaak een heel verrassende en degelijke invulling.

Als salesiaan kan ik niet anders dan ontzettend dankbaar zijn voor de creativiteit, de inzet en het onvermoeibaar salesiaans enthousiasme van zoveel jeugd- en jongerenwerkers. In zoveel kleine en grote dingen zie ik de voorbije weken dat zij de gloed van het vuur van Don Bosco in hun hart dragen en dat ze meer dan ooit gids en tochtgenoot willen zijn voor de jonge mensen die aan hun goede zorgen worden toevertrouwd. Daarvoor wil ik al deze mensen oprecht danken

Verder wens ik alle lezers van Don Bosco NU goede gezondheid en een fijne zomer toe.

Wilfried Wambeke
WILFRIED WAMBEKE
SDB, PROVINCIAAL/

REDACTIONEEL

We hadden ons magazine graag 'coronavrij' gehouden, maar dat ging helaas niet lukken. De afgelopen maanden werd ons leven gedomineerd door de coronacrisis, een periode waarin we gedwongen werden om extra veel thuis te blijven. Een onzekere en zware tijd. Op veel plaatsen doken prachtige initiatieven van menselijkheid en solidariteit op, en uiteraard ook bij de Don Bosco centra. In dit nummer enkele voorbeelden in de rubrieken Werk in uitvoering en Nieuws.nl. Zo vertellen enkele jongeren uit Apeldoorn wat over de impact van corona op hun leven in de afgelopen maanden.

Vanwege corona werden een aantal geplande activiteiten gecancelld, zoals de in het vorige blad nog aangekondigde Turijnreis, het Don Bosco-feest, de DeeBeetje kampweken en de oud-leerlingenreünie van Don Bosco Leusden. Gelukkig valt er nog genoeg moois te melden. Want de droom van Don Bosco blijft ook in 2020 nog steeds volop inspiratie geven, zelfs in een periode waarin we zoveel mogelijk thuis moeten blijven en 1,5 meter afstand van elkaar moeten houden.

In dit nummer extra aandacht aan de historie van dit blad omdat we met de 80e jaargang van een salesiaans nieuwsblad in Nederland bezig zijn. Op de achterpagina dit keer een dubbelportret in rubriek 'de inspiratie van' twee leden van de familie Hoogerheide die al jarenlang betrokken is bij de DeeBeetje jeugdkampen.

Applaus voor alle helden bij Don Bosco!

Want dankzij hen hebben we weer een kleurrijke en inspirerende Don Bosco NU!

Namens de redactie wens ik je veel leesplezier en een hele mooie zomer toe!

Koos Meijerink

▲
Op de coverfoto: het meisje op de foto is een vrijwilligster bij Don Bosco Rijswijk uit Portugal, genaamd Caroliinaii

Foto: Rama Temmink

INHOUD

4/5 DON BOSCO BELICHT

- Een Algemeen Kapittel zonder besluiten
- Nu corona, toen cholera: Don Bosco blijft inspireren

6 WERK IN UITVOERING

Don Bosco presentie in coronatijd bij Nederlandse werken

8 NIEUWS.NL

- Salesiaanse provincies van België Noord en van Nederland 15 jaar één
- 200 jaar salesiaan: drie jubilerende salesianen

10 JEUGD VAN TEGENWOORDIG

Jongeren over vrijheidsbeperking door corona

11 BOEKRECENSIE

Geen toekomst zonder kleine goedheid, van Roger Burggraeve sdb

12 VERZAMELD

- Verzameld nieuws
- Lesgeven in coronatijd

14/15 MISSIE

- Drie jubilerende missionarissen,
- Salesiaanse missiedag 2020
- Kasboek

16 DE INSPIRATIE VAN...

Sandra en Verena Hoogerheijde

Onze provinciaal,
Wilfried Wambeke,
neemt ons mee
in zijn beleving
van het afgelopen
Algemeen Kapittel.

Een kapittel dat
vanwege de
ontluikende
coronacrisis
nog lang in
het geheugen
zal blijven.

Iedere zes jaar organiseren de salesianen van Don Bosco een Algemeen Kapittel. Voor het 28ste Algemeen Kapittel (AK) in 2020 kwamen 222 salesianen vanaf 16 februari uit de hele wereld samen in Turijn-Valdocco. Voor onze provincie (Vlaanderen en Nederland) namen Eric Haelvoet en ik (Wilfried Wambeke) deel.

Eenheid in verscheidenheid

Als je weet dat Don Bosco actief is in 134 landen, besef je dat je deel uitmaakt van een beweging waar allen eenzelfde charisma delen en in de voetsporen van Don Bosco het beste van zichzelf geven voor jonge en gewone mensen. Zoveel verschillende culturen betekenen een niet te schatten rijkdom, over alle verschillen heen delen we hetzelfde geloof en dezelfde salesiaanse stijl.

Valdocco: de heilige grond van de salesianen

Het laatste AK dat in Valdocco plaatsvond was in 1958. Daarna vonden namelijk 10 AK's plaats in Rome. Toch blijft Valdocco voor de wereldwijde salesiaanse beweging 'the place to be'. Ieder hoekje en iedere steen ademt nog de aanwezigheid van Don Bosco uit. Maar veel meer dan een archief van het verleden is dit een plek die bruist van levenskracht. Tussendoor even kunnen langslopen bij het graf van Don Bosco in de basiliek van Maria Hulp der Christenen, met een gebed om in onze vertaling van het salesiaans gedachtegoed naar 2020 trouw te mogen blijven aan zijn oorspronkelijke visie, was zeker een meerwaarde voor dit AK.

Een AK zonder besluiten

Al bij al was het een vreemd AK: de voortschrijdende opmars van het coronavirus in Noord-Italië betekende een groeiende dreiging. Het AK werd dan ook vroegtijdig stopgezet, net voor veel landen hun grenzen sloten. Velen konden half maart nog op het nippertje naar huis, maar een aantal kapittelleden zaten vast in Italië. Het bezoek van Paus Franciscus, die een dag aanwezig zou zijn, werd geannuleerd vanwege de crisis.

▲ Vlnr: Eric Haelvoet, de nieuwe regionaal overste Roman Jachimowicz, Wilfried Wambeke

Voor het eerst in de geschiedenis is een AK geëindigd zonder concrete besluiten en zonder een actieplan voor de komende jaren. Jammer, want het thema van het AK: "Welke salesianen voor de jongeren van vandaag en morgen?" hield grote uitdagingen in voor de toekomst van onze congregatie. Dat kan je afleiden uit de drie deelthema's die aan bod moesten komen: de prioriteit van de zending tot de armste jongeren en hun noden, het profiel van de salesiaan en de vorming die daarvoor vereist is, en de

samenwerking van salesianen en leken in de zending en de vorming.

Het enige officiële resultaat van het AK is de samenstelling van de nieuwe Algemene Raad. Don Ángel Fernández Artime werd herkozen als Algemeen Overste voor de volgende zes jaar. Slechts drie raadsleden uit de vorige ploeg werden herkozen, aangevuld met tien nieuwe medebroeders. Voor de komende zes jaar is het algemeen raadslid voor onze regio Centraal en Noord-Europa de Poolse medebroeder Roman Jachimowicz (geb. 1967).

Het woord aan de jongeren

De gesprekken rond het eerste deelthema kregen een bijzondere invulling omdat een aantal jongeren uit de hele wereld een week lang de dialoog aangingen met de salesianen. Bijzonder boeiend, en vooral spijtig dat er daarvan geen goedgekeurde eindtekst is, maar de hele ervaring heeft ons getekend. Wat ons getroffen heeft in de vele gesprekken, in de commissies en in persoonlijke ontmoetingen, hebben we mee naar huis gebracht en laten we niet verloren gaan.

NU CORONA, TOEN CHOLERA: DON BOSCO INSPIREERT

De huidige coronacrisis is niet de eerste gezondheids crisis die de mens meemaakt. Zo was er in de tijd van Don Bosco een uitbraak van cholera, eveneens een erg besmettelijke ziekte. Wilfried Wambeke sdb over hoe Don Bosco met zo'n crisis omging.

Wellicht komt het wat vreemd over de coronacrisis in verband te brengen met het leven van Don Bosco, en toch is dat niet zo moeilijk. In de zomer van 1854 brak in Noord-Italië cholera uit, in die tijd een gevreesde ziekte met een hoog sterftecijfer. In Turijn werd de noodtoestand afgekondigd. De wijk Valdocco was de infectiehaard en vandaaruit was snel de hele stad besmet.

Meteen nam Don Bosco de nodige voorzorgsmaatregelen, zoals:

- de lokalen voldoende luchten;
- geregelde en grondige poetsbeurten van alle gemeenschappelijke ruimtes;
- grotere afstand tussen de bedden op de slaapzalen creëren;
- op regelmatige tijdstippen de handen wassen;
- speciale gebedsmomenten voor de slachtoffers en voor de zorgverstrekkers.

Het stadsbestuur van Turijn zocht vrijwilligers voor de eerstelijnszorg: niet vanzelfsprekend, want het risico was groot dat je zelf besmet zou raken. Alleen een goede hygiënische verzorging en het drinken van voldoende zuiver water boden kans op genezing. Op 5 augustus 1854 vertelde Don Bosco de oudere jongens van het Oratorio in Valdocco dat hij zich als vrijwilliger zou aanbieden. Meteen waren er veertien

jongens die zich bij hem aansloten. Een dag later kwamen er nog eens dertig bij. Don Bosco verdeelde ze in drie groepen: voor de noodhospitalen, voor de mensen die zich in hun huizen opgesloten hadden en voor de zieken op straat. Ze werkten altijd per twee, droegen mondkmaskers en hadden een fles azijn bij om hun handen te spoelen voor en na het aanraken van de zieken. Ze namen uit het Oratorio vers linnen mee voor de verzorging en verbrandden het oude linnen.

Als Mamma Margherita in Valdocco helemaal door de voorraad lakens en tafellinnen heen was, scheurde ze het altaardoek van het kerkje van Franciscus van Sales in stukken. Ze dacht: verantwoordelijkheid nemen in de maatschappij en solidair zijn met iedere mens, ook de meest kwetsbare: het is wat Don Bosco zijn jongens leerde, niet in theorie, maar al doende.

Want, zo zei hij: "Iedere mens is waardevol in Gods ogen." Zijn sleutelwoord was vertrouwen: "Vertrouw op God en op Moeder Maria, en dan verzeker ik jullie dat niemand ziek wordt." Niemand van de jongens raakte besmet. **Het rotsvast geloof en het vertrouwen dat Don Bosco voorleefde wekten geloof en vertrouwen op. Het gaf zijn jongens de energie om zich voor de volle 100% te geven voor de medemens.**

Ook vandaag, in 2020, zien we die inzet bij jonge mensen die zich aanbieden als vrijwilliger, die creatief omgaan met de nieuwe media om hulpbehoevende mensen nabij te zijn en te helpen waar ze kunnen, die de jeugdbeweging online draaiende houden, enz. Het stemt tot waardering en dankbaarheid!

#SAMENTEGENCORONA

PRESENTIE IN CORONATIJD

We leven in een vreemde tijd. Het coronavirus legt onze wereld lam en doet ons op een heel andere wijze naar de werkelijkheid kijken. De mens dacht dat hij alles kon beheersen en plannen, maar een onzichtbare vijand plaatst ons onverwacht met beide voeten op de grond. We blijken dan toch niet de almachtige wezens te zijn die alles zelf kunnen regelen. Neen, we blijven kwetsbare mensen die met een bang hartje hopen dat de ziekte ons niet zal treffen.

We houden verplicht afstand van elkaar. Het voelt tegennatuurlijk aan. Maar er is ook een keerzijde: er groeit een onweerstaanbare golf van solidariteit. Mensen zijn bekommerd om het welzijn van hun dierbare en kwetsbare medemensen. Het applaus als teken van respect voor al wie werkzaam is in de zorgsector en in levensnoodzakelijke diensten, toonde aan hoezeer het ons allen aangaat. In onze salesiaanse gemeenschappen hebben we plots meer ruimte om te bidden en ons op innige wijze verbonden te weten met de vele zieken, met de overledenen en met alle getroffen families.

Ik zie met genoegen hoe in de salesiaanse wereld creatief gezocht wordt naar nieuwe wegen in opvoeding en pastoraal. Via sociale media houden scholen contact met hun leerlingen, opvoeders zorgen voor de noodzakelijke opvang, jongeren worden gemotiveerd om hun toekomst niet op het spel te zetten. Met grote waardering kijk ik naar de vindingrijkheid en de inspanningen van onze directies en personeelsleden en van vele jongeren. Een heel oprechte dank aan iedereen die zijn steentje bijdraagt om de crisis te overwinnen.

Wilfried Wambeke sdb

DON BOSCO UTRECHT

Signalen opgepikt van jongeren

De jongeren van U-2B Heard! in Utrecht hebben tijdens het begin van de coronacrisis zeker niet stil gezeten. Toen het virus uitbrak zijn we meteen gaan kijken naar wat er allemaal gebeurde bij de kwetsbare jongeren in Utrecht. We deden oproepen op sociale media en in onze directe omgeving en vroegen wat er gebeurde tijdens deze crisis en wat er allemaal veranderde.

Deze signalen zijn op een rijtje gezet en zijn door ons met de buitenwereld gedeeld, zoals met de gemeente, sociale media en het ministerie van VWS. Vanuit het ministerie zijn onze signalen terecht gekomen bij de Tweede Kamer! Ze zijn besproken tijdens de besprekingen over de aanpak van de coronacrisis. Vanuit onze signalen is er extra gekeken naar de kwetsbare jongeren in deze tijd. Hierdoor zijn nieuwe coronaregelingen in de GGZ ontwikkeld en werd er meer gekeken naar de dak- en thuisloze mensen in deze situatie. Een enorm succes dus!

Online iftars*

Tijdens de ramadan hebben we twee verschillende online iftars georganiseerd met de wethouders Maarten van Ooijen en Eelco Eerenberg. Hierbij hebben we eten langsgebracht bij een aantal jongeren en beide wethouders. Samen met de organisatie BackUp zijn we online gegaan en via videobellen hebben we de iftar gevierd. Deze iftars waren enorm geslaagd!

Sarah Schwarte, stagiaire U-2BHeard!

*Iftar is de maaltijd die gedurende de vastenmaand ramadan door moslims genuttigd wordt direct na zonsondergang.

DON BOSCO APELDOORN

Jongerenwerkers van Don Bosco De Maten bleven online zeer actief op Instagram en Facebook en onderhielden zo het contact met jongeren. Zo gingen ze bijvoorbeeld 'live' met jeugdagente Vincent en tijdens deze sessie werden er veel goede en interessante vragen vanuit de jongeren beantwoord.

Om onderling contact te houden deelden ze (TikTok) filmpjes die jongeren vanuit thuis hadden ingezonden. Zo deed iedereen - het team van Don Bosco samen met de jongeren - zijn best in deze challenge. Door de veel lege hangplekken in de wijk was dit op straat gelukkig te merken. Het geplande jongerenkamp is tot nader order uitgesteld.

Het team mocht dankzij het Nationaal Fonds Kinderhulp twintig 'op-jezelf-woonpakketten' uitdelen aan jongeren en kreeg van het Outreach Team Apeldoorn kauwgomballen en snoep om aan jongeren uit te delen. Op 2 juni zijn beide jongerencentra van Don Bosco Apeldoorn weer open gegaan, uiteraard met in achtneming van de RIVM richtlijnen.

Ebu Aslan en Fiona Dreef, jongerenwerkers Don Bosco Apeldoorn

DON BOSCO RIJSWIJK

Toen de crisis uitbrak, twijfelde het team van Don Bosco Rijswijk geen moment: wij gaan ons inzetten voor hen die het nodig hebben. We openden een hulplijn en met een klein groepje medewerkers en vrijwilligers zorgden we continu bereikbaar te zijn. Ook stelden we een menu samen, zodat mensen dagelijks een vers bordje eten konden bestellen. Uiteindelijk

hebben we, mede dankzij een financiële bijdrage van het Oranje Fonds, ruim 300 maaltijden bezorgd. Soms met een ballon, een kaartje of een bloemetje erbij om de mensen op te vrolijken.

Ook hebben we voor een blinde vrouw haar geleidehond uitgelaten en boodschappen gedaan voor een aantal ouderen. Wat wij achter de voordeur zagen was veel eenzaamheid en angst. In het korte moment waarin we eten bezorgden probeerden wij dit met een glimlach en een praatje bij de mensen weg te nemen, maar het maakte indruk. Het heeft ons geïnspireerd om, ook na de crisis, zo goed als mogelijk naar deze groep mensen te blijven omkijken. In de afgelopen periode voelden we ons nóg meer met Don Bosco verbonden, omdat het echt voelde alsof de wereld stil stond en wij niet stopten met anderen helpen.

Daarnaast is het team druk geweest met o.a. mondkapjes naaien, kaarten schrijven en honden uitlaten. Via Facebook gaven diverse juffen creatieve opdrachten aan de kinderen thuis.

Marlies Cuppen, coördinator Don Bosco Rijswijk

DEEBEETJE

Wat een gekke tijd. Een enthousiast Deebeetje-team zit thuis, ze kunnen dit jaar niet op kamp. Ze missen het keten op de slaapzaal, het feestje in de afwaskeuken, alle leuke/gave/creatieve spellen, het kussengevecht, levend stratego, het kampvuur en nog veel meer.

Daarom gingen zij hard aan de slag met een digitale kampweek voor thuis onder de noemer Deebeetje kamp special edition 2020. Oud-deelnemers werden via nieuwsbrief uitgenodigd om hieraan mee te doen en kinderen konden vanaf

1 mei via de website (www.deebeetje.nl) en de Facebookpagina alle bijbehorende filmpjes bekijken en meedoen met diverse spelopdrachten en recepten uitproberen. Hierop is heel leuk gereageerd en we zullen ook komende zomer nog met veel meer leuke inhoud komen. Eind mei is alle leiding en het bestuur digitaal bijeen gekomen en hebben we via Teams alsnog onze leidingdag gehouden, inclusief spellen en samen koken! Er is in groepen gewerkt aan challenges, raadsels en spellen. En er is gesproken over hoe we de digitale kampweken deze zomer op kunnen zetten en er zijn taken verdeeld.

Nicol van Tellingen, leiding Deebeetje

ASSEL DON BOSCO CENTRUM

Bij het Don Bosco Centrum in Assel was het heel stil de afgelopen periode want er konden geen groepen worden ontvangen. In het Meditatiebos van Assel hebben Dominiek Deraeve sdb en Paul Soethof sdb de afgelopen tijd hard gewerkt – hoe toepasselijk in deze tijd – aan de realisatie van een 'stiltewand' zodat wandelaars daar in alle rust een tijdje kunnen genieten van het fantastische uitzicht over de Kroondomeinen.

Gelukkig kan het centrum op een verantwoorde manier vanaf 1 juli weer open gaan voor bezoekers.

DON BOSCO DEVENTER

Bij Don Bosco in Deventer organiseerde The Colorful Circle een geslaagde actie bij

de buurtsuper om samen de wereld een beetje mooier maken. Kinderen konden gratis een leuk knutselpakket afhalen met speciale opdrachten voor kids van alle leeftijden.

Voor de caravan die Don Bosco Deventer gratis beschikbaar stelt is veel belangstelling. Diverse alleenstaande moeders en vaders hebben gevraagd om de caravan te mogen gebruiken en willen graag hulp ter begeleiding. Velen hiervan wonen in kleine flatjes in soms te kleine ruimten en vermoedelijk door het vele thuis zitten is er meer behoefte aan hulp en om er even tussen uit te kunnen.

DON BOSCO STRAATVISIE

Don Bosco Straatvisie bood jongeren de gelegenheid om met maximaal drie mensen te gaan wandelen om zo de eenzaamheid te doorbreken. Zo konden ze toch wat contact houden en wandelen en lekker buiten zijn is gezond en goed tegen stress. Ze moesten zich vooraf aanmelden en uiteraard werd er onderling voldoende afstand gehouden.

Eind mei waren dak- en thuisloze jongeren bij Don Bosco Straatvisie in Amsterdam welkom voor een knipbeurt. Kapster June Marlisa bood hen een gratis knipbeurt aan waarbij de veiligheidsmaatregelen in acht werden genomen. Ze vindt dat iedereen via een mooie frisse coupe wat extra verzorging verdient omdat ze zelf ook in een soortgelijke situatie heeft gezeten en goed begrijpt dat er niet altijd geld is voor de kapper.

200 JAAR SALESIAAN

Dit jaar zijn er in Nederland drie salesianen die een jubileum vieren: Herman Lieberom en Bernard van Lankvelt 65 jaar salesiaan, Pierre Eijck 70 jaar salesiaan. We zetten ze dit nummer in het zonnetje.

Pierre Eijck (Eindhoven, 1926) is een echte Brabander. Dit jaar viert hij zijn jubileum als 70 jaar salesiaan-coadjuteur, geen priester dus. Pierre's ouders

hadden een juweliers- en horlogezaak. Pierre volgde een opleiding tot edelsmid. Hij heeft jarenlang gewerkt in het jeugd- en jongerencentrum Don Bosco in Rijswijk, toen 'het oratorium' genoemd. Daar was hij onder meer juddoleraar. Naast zijn werk als jeugdleider was hij veel op pad om geld in te zamelen voor het jeugdwerk, dat aanvankelijk zonder enige subsidie opgezet was, de zogeheten 'Westlandactie'. In de schaarse vrije uurtjes was hij te vinden in zijn piepkleine werkplaatsje. Tussen al zijn kunstwerken springt één reeks er opvallend uit: een kruisweg die Eijck maakte voor de kapel van het Don Bosco Jeugdcentrum in Rijswijk. Hij liet zich daarbij niet alleen inspireren door de moeizame tocht van Jezus naar Calvarië, maar beeldde ook kinderen af bij alle kruisstaties. Daarnaast maakte hij diverse kelken. Van zijn werken heeft hij een boek uitgegeven. Nu is hij in ruste en woont hij al meer dan twaalf jaar in Wijchen in serviceflat Rivo Torto. Pierre speelt graag op het orgel. Hij was in Rijswijk al koördigent en is dat in Wijchen nu ook nog.

Bernard van Lankvelt (Erp in Brabant, 1935) groeide op als boerenzoon in een groot gezin, op zijn 17e ging hij het huis uit om naar het internaat van de salesianen van Don Bosco in Leusden te gaan en legde 65 jaar geleden zijn gelofte als salesiaan af in Twello. Hij koos destijds voor het jeugdwerk van Don Bosco en

werkte acht jaar op het internaat. Zijn praktische kwaliteiten waren echter elders nodig en zo kwam hij op de boerderij van de salesianen in Assel terecht. Want daar was veel werk te doen, met toentertijd bijna 50 hectare grond en 40 koeien. Bernard was heel handig, kon goed timmeren en volgde veel praktijkcursussen zoals gewasbescherming, motorenkennis, hydroliek, klauwverzorging en vee-verlossing. Het "Ora et Labora" van Benedictus was zijn lijfspreuk. Op hoge leeftijd verzorgde hij nog de grote moestuin in Assel, samen met zijn levensmaatje Wijnand Borst. Hij genoot er van om bloemen en groenten uit te kunnen delen waarbij hij bij de laatste steevast "eet ze in vreugde en gezondheid" zei. Bernard houdt enorm van zingen en Gregoriaans is zijn grote liefde, hij is al heel lang lid van mannenkoor Bel Canto maar kan nu helaas geen repetities meer bijwonen. Hij woont nu al een tijdje in het verzorgingshuis Randerode in Apeldoorn.

Herman Lieberom (Groningen, 1932) is nu 65 jaar salesiaan. Hij heeft zijn theologie-studie gedaan in Engeland en in Duitsland en is priester.

Herman werkte in diverse parochies waaronder in Apeldoorn (Teresiakerk), in Leusden en in Schiedam (H. Hart), waar hij met name catecheseles op basis-scholen verzorgde. Later werkte Herman samen met Wim Saris op het bureau voor Gezins- en Gemeenschaps Katechese (GGK) in Amsterdam en in Leusden. Hij is aalmoezenier van scouting geweest, met name de zeeverkenner. En hij ging voor in de Engelstalige gemeenschap van Utrecht en ook in de Duitstalige van Scheveningen, deze laatste samen met Kees van Luyn. Herman is ook een aantal jaar hoofdredacteur van Don Bosco NU geweest. Grote hobby's van Herman zijn koken en fotograferen, hij loopt altijd met zijn camera rond. Hij woont nu een jaar of vier met veel plezier in Wijchen in serviceflat Rivo Torto.

OUD-REDACTIELEDEN OVERLEDEN

In de afgelopen maanden zijn er twee oud-redactie-leden van Don Bosco NU overleden.

Op 13 maart stierf in Den Bosch **Ton Leenders - van Heijst**, ze werd 86 jaar. Met haar man, Jan Leenders (een paar jaar geleden gestorven), heeft ze in de redactie gezeten tot en met december 2006, hij als secretaris, zij om interviews te doen. Beiden waren actief geweest in een eigen Don Boscowerk (niet van de salesianen) in Den Bosch ten behoeve van gezinnen in achterstandssituaties. Hun stichting beschikte onder meer over een eigen vakantiehuis. Jan en Ton waren lid van de Vereniging van Medewerkers van Don Bosco.

Op 18 maart overleed heel plotseling **Joost Middelhoff**, hij woonde in Hilversum en werd 72 jaar. Na zijn pensionering bij de KRO meldde Joost zich eind 2009 bij de redactie van Don Bosco NU. Daar werd hij als een geschenk uit de hemel verwelkomd, want het blad zat juist zonder eindredacteur. Joost heeft die taak vier jaar vervuld, tot hij door ziekte niet altijd meer in staat was om zijn werk goed te doen. In de jaren daarna leverde hij nog regelmatig een bijdrage aan ons blad, met name in de rubriek De Naamdragers. In september 2018 hebben we helaas noodgedwongen afscheid van elkaar moeten nemen. Don Bosco NU is Joost veel dank verschuldigd.

We gedenken beide oud-redactieleden, mogen ze hun voltooiing vinden bij God.

WIM FLAPPER
sdb
hoofdredacteur

SALESIAANSE PROVINCIES VAN BELGIË NOORD EN VAN NEDERLAND 15 JAAR ÉÉN

Na het Algemeen Kapittel van 2002 kregen de Provinciaals van België Noord en van Nederland de opdracht mee naar huis om toe te werken naar een samengaan van beide provincies. Motief daarvoor was de geringe bestuurskracht die er nog in Nederland aanwezig was. Op bestuursniveau bestonden er al contacten tussen de beide landen, maar de eerste stap was toch om elkaars provincies beter te leren kennen, vooral ook de eigenheid: de eigen structuren en de specifieke werken. Dit was vooral een kwestie van de beide Provinciale Raden.

Op 15 augustus 2005 werden de beide provincies juridisch samengevoegd tot de ene provincie België Noord en Nederland, afgekort als BEN. Nederland werd een Delegatie binnen de provincie, met een eigen Delefaat en een Delegatieraad, die opereerden onder de verantwoordelijkheid van de Provinciale Raad; de Delefaat was lid van die Provinciale Raad. Tegelijk werd op verzoek van de Algemeen Overste van de salesianen van Don Bosco door de bisschoppen van Nederland een Kerkelijke Instelling opgericht, waarin de bezittingen van de voormalige Nederlandse provincie werden ondergebracht.

Daarna volgde een periode van geleidelijke verdere integratie van de medebroeders van de beide voormalige provincies, onder andere door een jaarlijkse Gemeenschapsdag voor heel de provincie, naast een aparte Gemeenschapsdag voor de Nederlandse salesianen waarbij ook telkens een Vlaamse gemeenschap werd uitgenodigd.

Omdat de constructie van twee bestuurslagen niet altijd vlekkeloos werkte, maar ook onder invloed van de kwestie van het seksueel misbruik in Nederland, werd besloten om de Delegatie en de Delegatieraad met ingang van 15 augustus 2011 op te heffen. Voortaan kende de provincie BEN maar één bestuursorgaan: de Provinciale Raad, waarin ook altijd iemand uit Nederland zat.

In de jaren daarop kreeg de wederzijdse integratie steeds meer vorm. Zo werken er op dit moment drie Vlaamse salesianen in Nederland. Ook op het gebied van de sociale communicatie kreeg de samenwerking geleidelijk aan meer gestalte. Er bestaat inmiddels één website voor heel de provincie: donbosco.nl (en donbosco.be). Nederland en Vlaanderen hebben nog wel ieder een eigen blad, maar de redacties overleggen al regelmatig met elkaar en men neemt al artikelen van elkaar over. Er zijn plannen om eens een gezamenlijk nummer uit te brengen. Het perspectief zal wel zijn, dat er op den duur één blad komt voor heel de provincie van BEN, in beide landen. Hoe dat er precies uit gaat zien is nog een kwestie van overleg.

WIM FLAPPER sdb

BIJ DE 80E JAARGANG KORTE HISTORIE VAN HET DON BOSCO MAGAZINE

Don Bosco hechtte grote waarde aan het communiceren met de achterban van de steeds groter wordende salesiaanse familie. Hij was een begenadigd schrijver en hofleverancier van het 'Bollettino Salesiano', het maandschrift van Don Bosco dat in augustus 1877 door Don Bosco in Turijn werd opgericht. Don Bosco had als doel dat het bulletin, als de officiële publicatie van de Salesiaanse Congregatie, Salesianen en medewerkers zou verbinden. De eerste edities verschenen in het Italiaans maar spoedig daarna volgden edities in het Frans (1879), Spaans (1886), Engels (1892) en volgden tal van andere talen. Een Don Boscoblad verschijnt nu in 29 verschillende talen in 135 landen.

Begin vorige eeuw kreeg het Bollettino Salesiano in Nederland bescheiden navolging. Het eerste nummer van de 'Mededelingen der Salesianen' verscheen in juni 1928. Dat werd voorgezet als 'Salesiaansch Tijdschrift' waarvan het eerste nummer in januari 1929 verscheen (Jaargang 1 aflevering 1). April 1938 kreeg de titel met het schrappen van 'sch' een moderner jasje en veranderde in 'Salesiaans Tijdschrift'. Met een korte onderbreking in de oorlogsjaren bleef het blad regelmatig verschijnen en veranderde de titel in september/oktober 1947 in 'Salesiaans Nieuws', tweemaandelijks orgaan van het Werk en de Missies van Don Bosco.

In 1968 (jrg. 27) werd het blad voortgezet als Don Bosco NU, het kwartaalblad verschijnt nu in een oplage van 4.000 exemplaren. Het blad geeft informatie over het leven van Don Bosco (Giovanni Bosco 1815-1888), over zijn leer (opvoedkundige artikelen) en over de salesiaanse congregatie en hun (missie)activiteiten. Het bevat met name nieuws uit de Nederlands-Vlaamse provincie en informatie over de salesianen wereldwijd.

Don Bosco in Nederland

De eerste vestiging in Nederland kwam in 1928 tot stand vanuit de Belgische provincie in Lauradorp (een kerkdorp in de gemeente Landgraaf, provincie Limburg). De Duitse provincie richtte in 1937 een opleidingshuis op in Leusden (provincie Utrecht). Het eerste Nederlandse noviciaatshuis was 'Huize Don Rua' in Ugchelen in 1942, waar ook de missieprocurer en het provinciaal gevestigd werden.

JEUGD VAN TEGENWOORDIG OVER CORONA

VIER VRAGEN AAN...

Jongeren worden hard getroffen door de coronamaatregelen. Wat betekent het wegvallen van je dagelijkse rituelen (school, stage, uitgaan) als je jong bent? Wat doet leven in de pauzestand met je, als je geen plannen kunt maken voor het komende jaar? Hoe ga jij om met het feit dat je je vrienden praktisch niet ontmoet en niet uit kunt gaan?

In deze rubriek laten we jongeren van nu aan het woord. We leggen hen elke keer een aantal vragen voor. Dit keer vroeg jongerenwerker Ebu Aslan aan een aantal jongeren van de Don Bosco De Maten (Apeldoorn) wat ze vonden van de coronatijd. Het was lastig om op afstand of via de telefoon toch een soort interview met de jongeren te doen, maar het is gelukt.

- **YALISA** 18 jaar. Komt niet vaak binnen bij Don Bosco maar de jongerenwerkers spreken haar vaak tijdens het straatwerk. Ze zit nu in een tussenjaar en sport veel. Heeft al wel een stage met kinderen.
- **NIGEL** 17 jaar. Verveelt zich heel erg, want zijn stage is vanwege corona gestopt. Is al drie jaar vaste bezoeker van Don Bosco De Maten.
- **MORENO** 19 jaar. Geen school en werk, leert voor autotheorie. Via twee vrienden is hij bij Don Bosco gekomen, ongeveer drie jaar geleden al.

Hoe heb je de coronatijd en de beperkingen ervaren, wat vond je het lastigst?

- **YALISA:** ik vind het lastig dat ik rekening moet houden met afstand nemen en dat ik mensen niet meer kan knuffelen. En dat ik niet naar mijn opa en oma op bezoek kan.
- **NIGEL:** ik vind het lastig om afstand te houden en om niet met vrienden te chillen. Ik heb al drie boetes gepakt. Mijn stage kon ook niet doorgaan door corona.
- **MORENO:** op zich niet lastig, 0 boetes gehad. Afstand houden is lastig, voor de rest niet.

Wat heb je vooral (meer) gedaan in deze periode?

- **YALISA:** veel sporten en mijn eigen kapper zijn. Ik heb een beetje geëxperimenteerd met mijn haar en gechild met vrienden.
- **NIGEL:** ik woon normaal op de groep maar ik mag bij mijn ouders zijn nu. En ik spreek veel af met vrienden omdat we vrij zijn van school.
- **MORENO:** afspreken met vrienden. Tegels gezet bij de buurman in de achtertuin en tuinonderhoud gedaan zoals grasmaaien. Voor de rest niet veel gedaan. Ik was veel thuis op m'n kamer.

Ben je andere/nieuwe dingen gaan doen die je voorheen niet deed?

- **YALISA:** ik heb eindelijk mijn pony geknipt wat ik al een jaar lang wilde doen.
- **NIGEL:** heel eerlijk. Ik heb doorzettingsvermogen aangeleerd. Ook al wordt er veel gezeurd moet ik toch door gaan. Niet lui zijn maar doorwerken. Ritme houden.
- **MORENO:** ja, ik heb dus geklust hè.

Heeft de coronatijd volgens jou ook tot positieve dingen geleid?

- **YALISA:** jawel. Je ben meer bewust van gevoel en emotie en je geniet meer van de kleine dingen. Dingen die normaal zijn waardeer je nu meer omdat je het mist. En mensen zijn liever naar elkaar.
- **NIGEL:** ja ik heb veel beter contact met mijn ouders dankzij corona, omdat ik nu vaker thuis ben.
- **MORENO:** positief is dat ik veel langer in mijn bed kan blijven liggen. Verandering in mijn gedrag merk ik ook. Ik heb niet zo veel last van veel mensen om mij heen.

FIONA DREEF EN EBU ASLAN, JONGERENWERKERS DON BOSCO APELDOORN, LOCATIE DE MATEN.

Toen we hoorden dat we het jongeren-centrum vanwege corona moesten sluiten zijn we gelijk op zoek gegaan naar alternatieve manieren om in contact te blijven met alle jongeren. We maakten ons zorgen om veel jongeren en hoe we goed met hen in contact konden blijven en betekenisvol voor hun zijn?

Met een team van stagiaires en vrijwilligers en de jongeren zelf hadden we al heel snel alternatieve manieren gevonden. Het was heerlijk om te starten met een lege agenda, alle afspraken waren immers gecancelled. We konden datgene doen waarvan we dachten dat goed was en konden daar ook de tijd insteken die we daarvoor nodig hadden. Zo zijn we aan de slag gegaan met social media en straatwerk. Dat deden we voor corona ook wel, maar nu hebben we dit groter gemaakt. Minimaal drie dagen per week zijn we op straat zowel 's middags als 's avonds.

Ook zijn we heel erg actief op Instagram, Facebook, Snapchat, Whatsapp en tegenwoordig zelfs TikTok. We willen dichtbij de leefwereld van jongeren blijven en dat speelde zich nu veel af op social media. We hebben vele uitdagingen gehad op TikTok en zijn veel live geweest, waarbij veel jongeren keken en vragen konden stellen (bijvoorbeeld aan de wijkagent die bij ons kwam). Jongeren hebben allerlei ideeën aangedragen en zo is Radio Don Bosco ontwikkeld. Regelmatig zenden we op Youtube Studio Don Bosco een muziekuitzending uit. Een groep jongeren is samen Don Bosco de Maten aan het nabouwen in Minecraft, dit is een computerspel waarmee je gebouwen kan bouwen.

We hebben daarnaast een aantal mooie acties mogen uitvoeren. Zo hebben we van Stichting Zwerfjongeren Apeldoorn enveloppen met tegoedbonnen voor boodschappen mogen uitdelen aan jongeren waarvan we wisten dat ze het momenteel financieel erg zwaar hebben. Van Nationaal Fonds

Kinderhulp hebben we prullenbakken gekregen met daarin allerlei spullen voor een uitzet zoals servies, bestek, waterkoker, fleece deken etc. We mochten deze prullenbakken uitdelen aan jongeren die op kamers gingen wonen. Ook hebben we heel veel snoep gekregen van partnerorganisatie Stimenz, die we

op straat konden uitdelen aan jongeren die zich goed aan de richtlijnen hielden. We kwamen met deze verschillende acties bij veel jongeren aan de deur en we merkten dat dit contact heel erg positief was. Vandaar uit is het project ontstaan: 'Don Bosco komt naar je toe'. Met tuinstoelen in de kofferbak rijden we naar de huizen van jongeren toe en gaan dan op gepaste afstand in de voortuin van de jongeren (of onderaan een flat) zitten met wat te eten en drinken. De persoonlijke aandacht die jongeren dan krijgen vinden ze erg prettig en we krijgen goed zicht op hoe het met de jongeren gaat.

Al met al is deze vernieuwende manier van werken wel heel erg leuk. Ons werk vraagt in deze tijd veel creativiteit, maar daar zijn we tenslotte jongerenwerkers voor, dat kunnen we wel.

Sinds juni is het jongerencentrum gelukkig weer open. We hebben hiervoor veel maatregelen moeten nemen en zijn beperkter in mogelijkheden en bezoekersaantallen. We keken er heel erg naar uit om jongeren weer in het jongerencentrum te kunnen ontvangen en ze hun vertrouwde plek te kunnen bieden."

▲ Vlnr: Paul Gotjé, Ebu Aslan, Dominick Spijker, Fiona Dreef

GEEN TOEKOMST ZONDER KLEINE GOEDHEID

Wat een hoopvolle titel heeft het nieuwe boek van Roger Burggraeve: **'GEEN TOEKOMST ZONDER KLEINE GOEDHEID.'** Kleine goedheid klinkt haalbaarder voorgewone mensen dan grootse, heldhaftige daden. En de ondertitel 'Naar genereus samenleven in verantwoordelijkheid' maakt nieuwsgierig naar hoe dat zou gaan werken voor onze toekomst. Het sluit aan bij deze tijd, net voorzichtig uit de lockdown, waarin we veel voor elkaar konden betekenen met kleine blijken van medemenselijkheid.

We moeten niet wachten op een Messias die van elders komt, zo zegt Burggraeve, en die in een Lord of the Rings-achtig spektakel uiteindelijk het kwade overwint. Jij en ik, we zouden allemaal moeten proberen te handelen alsof wij de Messias zijn. Daarmee bedoelt hij: laten blijken dat je het lijden van een ander ziet en iets doet om het te verzachten. Deze kleine goedheid is onverwoestbaar en brengt mensen bij elkaar, ondanks de verschrikkingen en onmenselijke omstandigheden in de wereld.

Aan deze conclusie gaan wel negen hoofdstukken vooraf, waarin Burggraeve maatschappelijke thema's als geweld en macht, rechtvaardigheid, politiek en mensenrechten doordenkt. Deze filosofische bespiegelingen zijn geschreven in lastig leesbare taal en spreken jammer genoeg niet tot de verbeelding. Praktisch wordt het boek ook nergens. Hij noemt eigenlijk maar één duidelijk voorbeeld van een kleine daad uit een situatie vlak na de Tweede Wereldoorlog. Maar nergens wordt hij concreet genoeg om de lezer in het hier en nu te inspireren. Dat is een gemiste kans in een tijd waarin kleine goedheid grote kansen heeft.

KRISTEL ZEEMAN

Roger Burggraeve sdb is emeritus professor aan de faculteit Theologie en Religiewetenschappen van de Katholieke Universiteit Leuven. Uitgeverij Halewijn, paperback, 280 pagina's, prijs € 21,95. ISBN: 978-90-8528-559-5

VERZAMELD

DeeBeetje zomerkampen 2020 afgelast

Met pijn in het hart heeft het bestuur van DeeBeetje jeugdkampen dit moeten besluiten maar er was geen andere mogelijkheid. Gezien alle nodige beschermingsmaatregelen bleek het niet mogelijk en verantwoord om toch door te gaan met de fysieke kampen. Samen spelen, samen eten, douchen, tekencontrole, het terrein, het vervoer van de ouders van en naar het kampterrein, het aantal volwassenen op het aantal kinderen... Het zijn met name alle praktische zaken die ertoe geleid hebben met het gezonde verstand uiteindelijk dit nare besluit te nemen. Op een andere manier, vooral online, wil de leiding er toch een mooie DeeBeetje zomer van maken.

Turijnreis en Don Boscofeest afgelast wegens corona

Zowel het Don Boscofeest als de Turijnreis zijn vanwege de coronacrisis niet doorgestaan. De deelnemers van de Turijnreis zijn inmiddels op de hoogte gebracht en hebben hun aanbetaling grotendeels terug ontvangen. Hopelijk kan de Turijnreis in 2021 wel plaatsvinden.

NIEUWS VAN ASSEL DON BOSCO CENTRUM

Maart 2020... Nederland gaat in lock-down. Corona legt het openbare en sociale leven stil. Maar gelukkig kan iedereen via de telefoon en via Skype, videobellen, Meet en Teams contact met elkaar houden. Je kunt zelfs een nieuw bestuur vormen en elkaar voor het eerste via Skype ontmoeten. Deze primeur had het nieuwe bestuur van Assel Don Bosco Centrum. Helemaal nieuw waren ze natuurlijk niet voor elkaar, want Don Bosco vormt de rode draad in ieders verhaal en wie Don Bosco als rode draad heeft komt elkaar natuurlijk altijd wel ergens tegen. Samen met de zittende bestuursleden Anno van de Weide (voorzitter) en Peter Overmars (secretaris), vormen Dominique Voesten, oud-bestuurslid van de Stichting Jeugd- en jongerenkampen Don Bosco (DeeBeetje) en zeer verbonden met Don Bosco, en Dominiek Deraeve, salesiaan, ook zeer verbonden met Don Bosco en belangrijk voor een versterkte samenwerking met de gemeenschap in Assel, sinds begin mei het nieuwe bestuur van ADBC.

Ze zijn direct aan de slag gegaan met het zorg dragen voor het, op een verantwoorde manier, open kunnen gaan van het centrum vanaf 1 juli. Wie meer wil weten over de maatregelen die genomen zijn om te kunnen voldoen aan de richtlijnen in deze tijd van corona is van harte uitgenodigd om een kijkje te nemen op de website: www.asseldonboscocentrum.nl.

De deur gaat dicht. Onderwijs op afstand. Begeleiden en soms sturend door dagelijks een bericht voor de klas te plaatsen op het prikbord in Cool, door elke dag een bemoedigend stukje voor ouders te zetten op Klasbord. Voortdurend alert zijn op mailtjes van ouders en kinderen, direct reageren op vragen en zoeken naar een antwoord. Soms digitaal, maar in de eerste weken ook vooral via de telefoon of soms fysiek door een kind voor een half uurtje naar school te laten komen. De verbinding blijven zoeken met de kinderen, met de ouders. Ik heb in het begin, toen de school net dicht was, weleens de vraag gekregen 'Waarom ben jij dagelijks op school?'

Het onderwijs op afstand kon ik namelijk zonder problemen vanuit thuis aansturen. Waarom bleef ik dan toch dagelijks op school? Vanuit een sterk gevoel van er te willen zijn voor de kinderen en hun ouders. Een vertrouwd gezicht voor de kinderen van de noodopvang, maar ook voor de collega's van de andere locatie die de noodopvang kwamen verzorgen en de weg niet kennen in het gebouw, geen sleutels hebben om

af te sluiten, de meeste kinderen en hun ondersteuningsvraag niet kennen, kortom: er willen zijn voor de ander. Met in mijn achterhoofd Don Bosco en hoe hij met zijn jongens in Turijn de helpende hand uitstak toen er cholera uitbrak. Er zijn voor de ander, werken aan zelfvertrouwen als het rekenen niet goed lukt, een luisterend oor voor een ouder 's morgens om 07.00 uur bij de poort, een kind welkom heten in de klas als thuis de spanningen te hoog oplopen, zorgen voor koffie en thee voor de collega's die toch naar school komen om te werken, het creëren van verbinding met elkaar waardoor er een plek ontstaat waar jij je welkom voelt, waar je thuis bent. Ook op 1,5 meter afstand.

DOMINIQUE VOESTEN-GERRITSEN
Kindcentrum In het Hart van het Hout

U-2B Heard! is een cliëntenplatform in de gemeente Utrecht dat samen met jongeren onderzoek doet naar de huidige situatie en nadenkt over toekomstperspectieven. Wij geven gevraagd en ongevraagd advies en durven thema's aan te snijden die actueel zijn. Hiermee hopen wij de kwetsbare burgers een stem en gezicht te geven.

Ruim 12.000 jongeren in Nederland zijn dak- en thuisloos (CBS, 2019). Door inzet van meerdere organisaties is er eindelijk aandacht voor het probleem en wil de Gemeente Utrecht er voor zorgen dat dak- en thuisloze jongeren in 2021 een uitstervende doelgroep is.

Ook al zijn er nieuwe projecten om dak- en thuisloosheid tegen te gaan, de wachtlijsten en wachttijden voor opvang, sociale huurwoningen, blijven lang. De jongeren die willen doorstromen kunnen geen nieuwe woning vinden waardoor zij blijven zitten in de crisisopvang. Dit betekent dat zij een plek bezet houden voor een jongere die op de wachtlijst staat. De urgentie van woningen is des te hoger omdat de nood van de bevolking toeneemt. Niet alleen voor kwetsbare jongeren, maar ook voor de student die net is gaan werken, de moeder met een bijstandsuitkering en ga zo maar door. Verblijven bij familie en vrienden zou een oplossing kunnen zijn. Regelgeving werkt dit echter tegen en zorgt ervoor dat zij zich niet mogen inschrijven bij familie en vrienden, uit angst voor financiële gevolgen (kostendelersnorm, huurtoeslag, deurenwaarders die aan de deur komen). Met in het achterhoofd dat een stabiele woonplek een belangrijke levensbehoefte is en het niet hebben van een stabiele woonplek een vorm van stress geeft, willen U-2B Heard! en Back Up een verandering zien.

Zo heeft Angelique (niet haar echte naam) in haar 23-jarige leven heel veel meegemaakt en stond ze lange tijd met één been op straat en met één been in de hulpverlening. "Ik ben niet in één keer begonnen met een hulpverlenings-traject om uit de dakloosheid te komen. Als je al zo lang dak- en thuisloos bent dan zie je geen uitkomst meer. Ik was gewend aan de chaos en de stress. Maar als ik zo terugdenk heb ik ook veel plezier gehad. Je omringt je met mensen die alleen maar gezelligheid willen en feest weet je, zo kom je aan

je slaapplek. Maar niet te lang, want ja ik had niks in te brengen. Ik was niet bezig met school. Hoe dan, ik was alleen maar bezig met een slaapplek regelen. Soms liep ik op straat en vroeg een jongen wat ik ging doen. Ik loog en zei dat ik ging eten. Ik had hier helemaal geen geld voor. Als hij zei dat hij meewilde dan was ik blij. Dan betaalde hij mijn eten. Ja, zo kreeg ik een beetje respect voor mezelf. Ik hoefde niet om eten te vragen waar ik sliep, ik zorgde er zelf voor. En weet je... nu ik een eigen huisje heb - ik heb nog wel stress - stress om wat ik moet eten en niet kan verzinnen wat ik vandaag ga koken. Geen stress omdat ik teveel heb gedronken uit een pak sap van degene waar ik logeer en hij straks vraagt of ik een nieuw pak drinken wil kopen. Ik sliep niet op straat, ik sliep 'grijs. Wist je trouwens dat ik op dit moment aan het studeren ben en stage loop? " **(anoniem)**

Stel je voor dat je 18 bent, vrij bent van Jeugdzorg maar nergens terecht kan. Oké, je hebt slechte keuzes gemaakt maar je bent en blijft een kind. Hoe fijn is het om ergens thuis te komen in een huis waar je jezelf kan zijn en je niet hoeft druk te maken of je teveel bent? Helaas zijn er genoeg jongeren in Nederland die geen eigen plek hebben en elke keer hun rugtas en sporttas moeten pakken omdat ze met godsgenade bij iemand anders mogen slapen. Ze zoeken elk een eigen manier om te overleven en ermee om te gaan. Je zou denken dat het in Nederland niet bestaat..

Het signaal is er al lang, nu nog een verandering. Dus alsjeblieft, degene die hier verandering in kan brengen, denk iets minder in hokjes en kijk minder naar regelgeving en iets meer naar mogelijkheden. Want ook al heb je het nooit gedaan, ik denk dat je het kan (vrij naar Pipi Langkous).

U-2B HEARD!

RAQUEL SAHERIAN, vrijwilliger cliëntenplatform U-2B Heard!

NIEUW: VRIENDEN VAN DON BOSCO RIJSWIJK

Don Bosco Rijswijk heeft veel betrokkenen die om het jeugdcentrum geven en graag

iets willen bijdragen. Om hierin te voorzien is 'Vrienden van Don Bosco Rijswijk' in het leven geroepen. Wanneer je je aanmeldt als 'Vriend' geniet je van een aantal leuke voordelen: je ontvangt periodiek een nieuwsbrief vol leuke weetjes en nieuwtjes, bij elk bezoek krijg je een kopje koffie van het huis, (op het Don Bosco festival zelfs met iets lekkers!) en ze sturen je als eerste leuke foto's en video's toe. Voor € 50,- per jaar ben je al vriend en uiteraard is het makkelijk opzegbaar als je ermee wilt stoppen. Aanmelden kan via www.donboscorijswijk.nl/vrienden

MISSIONARISSEN-JUBILARISSEN IN 2020

TON MOESTER
Pater Ton Moester sdb, geboren in 1927 te Amsterdam, verblijft al sinds september 1950 in Australië. Toch is hij nog altijd bij

veel salesianen, oud-leerlingen en andere vrienden in Nederland bekend en gewaardeerd om zijn vele contacten en attenties. Op verre afstand en hoge leeftijd is hij immers nog dagelijks nabij met zijn email- en facebookberichten. Natuurlijk is dat niet al die jaren zo intensief geweest, want Ton heeft in Australië een lange staat van dienst en werkzaam leven achter de rug. In Australië was hij vele jaren overste van de plaatselijke gemeenschappen van salesianen. Daarnaast was hij vaak ook secretaris van het provinciaal bestuur en bleef hij daarna nog lange tijd werkzaam in de parochiepastoraal. Allemaal taken die hem als het ware 'op het lijf geschreven' waren, maar toch niet zo eenvoudig in de uitvoering.

In dit jaar 2020 is er een meervoudige reden om Ton in het zonnetje te zetten. Niet alleen is hij op 16 augustus 70 jaar als salesiaan geprotest; hij verblijft dan ook 70 jaar als Nederlands missionaris in Australië. Ongetwijfeld telt voor hem vooral het jubileum van zijn 60-jarig priesterschap dat hij op 1 juli hoopt te vieren. Wie Ton kent, kent hem voor alles als priester. In zijn priesterschap toont hij zich een uitstekende volgeling van Don Bosco.

Een bezoek aan familie en medebroeders in Nederland zal er helaas niet meer gaan komen, zijn leeftijd weerhoudt hem daarvan, zeker in deze tijd van reisbeperkingen. Met onze felicitaties zouden we deze drievoudige jubilaris het best met een

tiara mogen kronen. Hem kennende zullen wij ons echter tot een eenvoudige gelukwens beperken: proficiat aan pater Ton Moester, de salesiaan, de missionaris en de priester met wie we nog graag lange tijd in contact zullen blijven. Onze gelukwensen ook aan zijn familie en de medebroeders van de Australische Provincie.

GERARD BLESGRAAF
Op 5 september a.s. gedenkt pater Gerard Blesgraaf sdb in de missie van Benin (Afrika) dat het 50 jaar

geleden is dat hij in zijn geboortestad Haarlem tot priester werd gewijd. Gerard, geboren in 1936, begon zijn priesterstudie destijds bij de salesianen in Kortrijk (België). De stageperiode tijdens de hogere studie bracht hij door in de missie van de huidige Republiek Congo. Na voltooiing van zijn studie in België en de priesterwijding keerde hij in 1970 terug naar Congo. Hij was daar als lid van het jongere missionarissenteam actief bij de ontwikkeling van enkele nieuwe initiatieven. Samen met zijn medebroeders maakte hij er roerige tijden mee onder het regime van president Mobutu. Meerdere malen geraakte hij in levensbedreigende situaties, maar slaagde erin zich daaruit te redden. Zijn hoofdtaak werd de parochiepastoraal. Als salesiaan had hij daarbij sterke aandacht voor de onderwijskansen van de jongeren. Die pastorale taken zette hij voort nadat hij daarvoor in de jaren 90 werd benoemd in de West-Afrikaanse staat Benin. Ruim 25 jaar heeft hij daar gewerkt in de stad Karimama, in het grensgebied met Burkina Faso. Drie jaar geleden was hij nog actief bij de bouw van een

school voor voortgezet onderwijs in Karimama. Maar ook daar werd het politiek onrustig. Nadat in 2019 in Burkina Faso twee salesianen werden gedood zag pater Gerard zich gedwongen om zich bij de Afrikaanse medebroeders in de hoofdstad Conotou (Benin) te voegen. Zijn gezondheid laat ook niet veel mogelijkheden meer toe om in de bushbush als missionaris actief te blijven. We mogen aannemen dat zijn laatste parochianen in Karimama het jubileum van hun voormalige pastoor niet zullen vergeten.

Vanuit onze 'lock-down-situatie' wensen wij pater Gerard geluk met zijn gouden jubileum. Dat het een groots feest mag worden in Afrika.

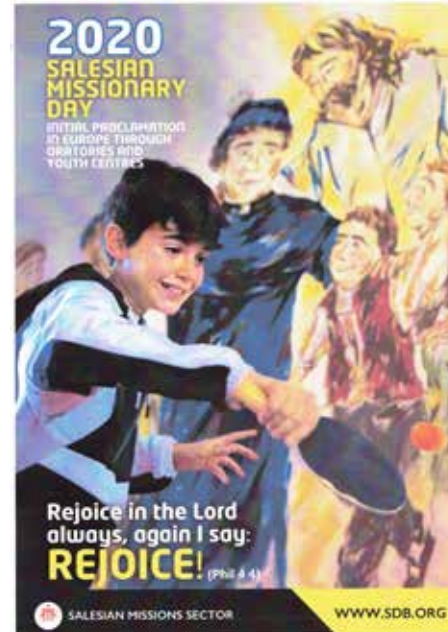
NICO CASTELIJNS
De derde jubilaris van dit jaar is pater Nico Castelijns. Hij gedenkt op 16 augustus dat hij dan 60 jaar als

salesiaan is geprotest. Bijna al die jaren heeft hij als missionaris in Australië en Samoa gewerkt. Nog niet zo lang geleden, in december 2019, vierde Nico zijn gouden priester-jubileum. Daarover is een bericht geplaatst in Don Bosco NU van juli 2019. Sindsdien woont hij in de Don Boscogemeenschap te Engadine (Australië) waartoe ook onze missionaris Gerrit Kraan behoort. Voor Gerrit, die op hoge leeftijd is gekomen, is Nico een goede collega. Zij zullen het jubileum zeker wel samen gaan vieren. Ook aan Nico onze hartelijke gelukwensen.

GERARD SCHOORL SDB,
missieprocurator

SALESIAANSE MISSIEDAG 2020

Voor de Salesiaanse Missiedag wordt geen specifieke datum op de kalender vastgelegd. Men kan deze beschouwen als een jaarlijks terugkerend evenement waarvoor door ons Algemeen Bestuur steeds een thema wordt aangereikt dat in de hele wereld kan dienen bij de bezieling van onze missieopdracht. Dit thema kan onder de aandacht worden gebracht in onze publicaties, bij studie- en ontmoetingsdagen, feesten, bijeenkomsten, enzovoorts.

▲ De poster voor de Salesiaanse Missiedag 2020 toont een tiener zoals er zoveel zijn, een jongen uit een van de Europese Jeugdcentra die spontaan geniet van zijn spel. Op de achtergrond ziet men op een muurschildering Don Bosco met jongeren met achter hen de Verrezen Heer. Dit alles verwijst naar de droom die de negenjarige Jan Bosco ooit heeft gehad.

Met het thema is een poster aangereikt met daarbij een dossier van overwegingen en getuigenissen voor praktisch gebruik. Voor het jaar 2020 gaat de aandacht naar onze evangelisatieopdracht in de vele oratoria, de jeugdwerken van Don Bosco in de Europese landen. Vanuit de Missieprocurator wil ik dit thema graag onder de aandacht aanbevelen van de besturen en leidersvergaderingen in onze Werken van Don Bosco en alle andere jeugdwerken die zich op het initiatief van Don Bosco baseren.

GERARD SCHOORL, *missieprocurator*

Gisteren en vandaag vormen jonge mensen een voortzetting van Don Bosco's droom, die in de Europese jeugdcentra in vervulling blijft gaan. Dat zijn immers echte "missieposten" in onze culturele context, soms gemarkeerd door religieuze onverschilligheid, met situaties van gebroken gezinnen en emotionele gebreken. Salesiaanse huizen met 'open deuren' bieden de jongeren een reële kans om te groeien in liefde en in geloof. Duizenden kinderen, tieners en jongeren die er bijeen komen in een sfeer van familie en vriendschap zullen er het blijde nieuws van

het evangelie blijven vernemen te midden van het geluid van een speelplaats. Dit is de manier waarop de oratoria en jeugdcentra werken. Ze zijn niet slechts een plaats van vermaak en vrije tijd, maar het zijn echt missionaire velden waar de bron verkondigd wordt van vreugde en opgewektheid, de verrezen Heer Jezus. Dit geschiedt door het getuigenis van toegewijde salesianen, leken en jeugdleiders. Op de poster vormt Don Bosco als het ware de brug tussen die jongere op zoek naar vreugde en leven, en de Heer van het leven.

De Bijbelse tekst die werd gekozen voor Salesiaanse Missiedag is genomen uit de brief van Paulus aan de Filippenzen, de tweede lezing uit de mis van Don Bosco: 'Verlijdt u in de Heer altijd: en opnieuw zeg ik: verheug je!' De felle kleuren van de poster brengen licht en vreugde over.

Gisteren en vandaag treffen jonge mensen bij Don Bosco, Jezus, vreugde, licht, tafeltennis ... ze bieden ons een prachtig beeld van wat in onze oratoria en jeugdcentra vandaag de dag te vinden is: huizen die verwelkomen, parochies die evangeliseren, scholen die voorbereiden op het leven en speelplaatsen waar vrienden elkaar kunnen ontmoeten en zich kunnen vermaken.

Vertaling: GERARD SCHOORL

KASBOEK VAN DON BOSCO

In de maanden januari t/m maart 2020 is bijna € 22.500,- ontvangen voor de Don Boscowerken buiten Europa.

BOLIVIA

Straatkinderproject van Henk Erdhuizen 240,00

CAMBODJA

Onderwijs en adoptieprojecten van Johan Visser 6.252,52

COLOMBIA

Melaatsenzorg in Agua de Dios 330,00

CONGO

Onderwijs in Kinshasa, projecten van Kees Smeele 2.056,00

Parochie en jeugdzorg: Dik Zwarthoed 5.763,62

Straatkinderwerken 'Mama Margerita' 2.000,00

RWANDA

Onderwijsprojecten Gatenga en Muhazi 900,00

HAÏTI

Projecten van Wim Bokseveld e.a. 3.421,24

INDIA EN PAKISTAN

Projecten in verschillende provincies 700,00

MISSIEWERKEN ALGEMEEN 160,00

STRAATKINDERENPROJECTEN 395,00

KERSTACTIE voor onderwijs in Cambodja 250,00

Totaal in euro's **22.468,38**

Hartelijk dank aan alle gulle gevers!

Wilt u het werk van Don Bosco financieel steunen? Dat kan door een bijdrage te storten op rekening NL88 INGB 0000 7140 05

t.n.v. Stichting Don Bosco, De Wiekslag 2c, 3871 AS Hoevelaken, met een korte vermelding van de bestemming.

GERARD SCHOORL SDB
missieprocurator

VERENA EN SANDRA HOOGERHEIJDE

“WE HALEN INSPIRATIE UIT DE VROLIJKE GEZICHTEN VAN KINDEREN”

Verena (20 jaar) en Sandra Hoogerheijde-van Dijk (53 jaar) zijn beiden al jaren betrokken bij de DeeBeetje kampen die elke zomer in Assel worden georganiseerd. In 1978 ging Sandra zelf als kind mee op kamp en vanaf de eerste dag dat de kampschuur werd betreden, voelde zij zich daar thuis. Levend Stratego spelen op de zandverstuiving, de Bonte Avond en héééél veel waterspellen. Niets was te gek en alles kon.

Ook Verena is vele jaren als kind mee geweest. Tijdens de afwas is zij meerdere malen in de afwasteil gezet! Beiden hebben leuke herinneringen aan die tijd en vonden het daarom belangrijk om dit door te geven. Vandaar dat ze al jaren als leiding/kookstaf meegaan om andere kinderen net zo'n leuke en toffe kampweek te bezorgen. Het fijne aan de DeeBeetje kampen is dat je wordt gerespecteerd om wie je bent ongeacht je achtergrond. Dat geldt voor de kinderen maar ook voor de leiding.

▲ Verena en Sandra Hoogerheijde

In het dagelijks leven werkt Verena als operationeel assistent bij de televisie en is daar betrokken bij veel grote evenementen. Sandra werkt in de ICT bij de gemeente Amersfoort. Familie Hoogerheijde woont in Jeugddorp De Glind. Bijzonder aan dit dorp is dat hier ongeveer 120 uithuisgeplaatste kinderen en jongeren wonen. Het wonen, leren/werken, vrijetijd en de dorps gemeenschap dragen in dit dorp bij aan

de ontwikkeling van een kwetsbare groep kinderen. Door het organiseren van allerlei activiteiten voor jong en oud bevordert familie Hoogerheijde de verbinding tussen groepen mensen. Zo hebben zij bijvoorbeeld een aantal jaren de Nijmeegse Vierdaagse gelopen met kinderen uit het dorp. Daarnaast vangt familie Hoogerheijde indien nodig in het weekend of de vakantie tijdelijk jongeren op in hun (logeer) huis. De huiselijkheid draagt dan bij

aan de ontwikkeling van de kinderen. Verena verricht ook regelmatig oppaswerkzaamheden in de gezinshuizen.

“Wij halen onze inspiratie uit de vrolijke gezichten van de kinderen; daar doe je het voor! Nog mooier is het als je zo ook een positieve impuls kan meegeven naast alle sport- en spelactiviteiten. Samen met leeftijdsgenoten een week weg van huis en uitgedaagd worden om grenzen te verleggen, talenten te ontdekken, uitdagingen te overwinnen en samen te werken met anderen; corvee doen is bovendien sneller klaar als je het met z'n allen doet, maar bovenal is het gezelliger. Als de kinderen aan het eind van de week afscheid komen nemen en ze geven aan dat ze een leuke week hebben gehad dan is onze week ook geslaagd.

Wij halen veel voldoening uit het werken met kinderen en jongeren en op deze manier leveren wij een bijdrage aan de maatschappelijke verbondenheid. Daarom hopen we nog vele jaren bij de DeeBeetje kampen betrokken te blijven! We hopen jullie daar ooit eens tegen te komen!”

